

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 312/2015
12.05.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Зорана Таталовића, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене Ј.А., због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене Ј.А., адвоката Љ.А. и захтеву за заштиту законитости заједничких бранилаца окривљене Ј.А., адвоката Н.Л. и Ф.М., поднетим против правноснажних пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 3249/13 од 05.06.2014. године и КжЗ 34/14 од 19.11.2014. године, у седници већа одржаној дана 12.05.2015. године, већином гласова донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈАЈУ СЕ захтеви за заштиту законитости браниоца окривљене Ј.А., адвоката Љ.А., Н.Л. и Ф.М., па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Апелационог суда у Нишу Кж1 3249/13 од 05.06.2014. године и КжЗ 34/14 од 19.11.2014. године, тако што Врховни касациони суд на основу одредбе члана 422. тачка 2. ЗКП,

-према окривљеној Ј.А., са личним подацима као у списима

ОДБИЈА ОПТУЖБУ

Да је у периоду од 29.09.2009. године, до 20.04.2010. године, у својству директора Апотеке "В.", као одговорно лице, са умишљајем, у стању урачунљивости, искоришћавањем свог службеног положаја и невршењем своје службене дужности, не придржавајући се закона и других прописа о правима по основу рада и права из социјалног осигурања нанела штету ошт. Ј.З. из В., на тај начин што је донела решење о отказу уговора о раду бр. 938 од 21.09.2009. године, извршила одјављивање оштећене код надлежних фондова за социјално осигурање дана 29.09.2009. године, те супротно члану 271. Закона о раду, није поступила по решењу инспекције рада Пчињског округа бр. 380-117-00633/2009-04 од 05.10.2009. године, којим је одложено решење о отказу уговора о раду и Апотека "В." је као послодавац била дужна да запослену Ј.З. врати на рад и пријави на обавезно

социјално осигурање по правноснажности судске одлуке, на који начин је оштећеној скратила основно право на рад, зараду, социјално осигурање и друга права по основу рада, те је због наведених пропуста Апотеци "В." од стране инспекције рада донето пет закључака о изрицању новчане казне на износ од по 20.000,00 динара, по којим закључцима је од стране Апотеке "В." са жиро рачуна ... на име уплате новчане казне исплаћен укупан износ од 100.000,00 динара, а који новчани износ је нанела штету Апотеци "В.", при том свесна забрањености свог дела,

- чиме би извршила кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

На основу одредбе члана 258. став 3. ЗКП **УКИДА СЕ** обавеза окривљене Ј.А. да Апотеци "В." да на име имовинскоправног захтева исплати 100.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења и упућује се Апотека "В." да имовинскоправни захтев може остварити у парничном поступку.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 3249/13 од 05.06.2014. године усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Врању преиначена је пресуда Основног суда у Врању К 26/13 од 30.08.2013. године (којом је окривљена Ј.А. на основу одредбе члана 355. тачка 1. тада важећег ЗКП ослобођена од оптужбе да је починила кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ), па је окривљена Ј.А. оглашена кривом да је извршила кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, за које јој је изречена условна осуда тако што је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се овако утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљена у року од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Том пресудом окривљена је обавезана да на име паушала у корист буџетских средстава суда плати износ од 10.000,00 динара, а да Апотеци "В." на име имовинскоправног захтева плати износ од 100.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, док је оштећена З.Ј. упућена на парнични поступак ради остваривања имовинскоправног захтева.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж3 34/14 од 19.11.2014. године одбијене су као неосноване жалбе окривљене Ј.А. и њеног браниоца адвоката Љ.А.и пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 3249/13 од 05.06.2014. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

-бранилац окривљене Ј.А., адвокат Љ.А., због повреде члана 383. став 2. ЗКП, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11. и из члана 438. став 2. ЗКП, а из навода да је доношењем означених правноснажних пресуда повређено начело *ne bis in idem* произилази да захтев подноси и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд наведене правноснажне пресуде преиначи тако што ће окривљену ослободити од оптужбе односно да исте укине и предмет врати Апелационом суду у Нишу на поновно одлучивање, уз захтев да буде обавештена о седници већа Врховног касационог суда;

-заједнички браниоци окривљене Ј.А., адвокати Н.Л. и Ф.М., због повреде кривичног закона из члана 439. став 1. ЗКП и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд наведене правноснажне пресуде укине и предмет врати на поновно суђење, односно да преиначи пресуду Апелационог суда у Нишу КжЗ 34/14 тако што ће према окривљеној одбити оптужбу.

Након што је примерке захтева за заштиту законитости бранилаца окривљене у смислу одредбе члана 488. став 1. ЗКП доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу одредбе члана 490. ЗКП, о којој, сходно одредби члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљене, јер није нашао да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљене Ј.А. су основани.

Из списка предмета се утврђује да је пресудом Прекршајног суда у Врању Пр 5939/10 од 22.12.2011. године прекршајни поступак покренут и вођен против окривљених Апотека "В." са седиштем у В. и Ј.А., због прекршаја из члана 279. ст. 1. и 3. тачка 9. у вези члана 271. Закона о раду, на основу одредбе члана 216. став 1. тачка 6. Закона о прекршајима обустављен због наступања апсолутне застарелости вођења прекршајног поступка. Даље, из списка предмета се утврђује да је пресудом Вишег прекршајног суда, Одељење у Нишу Прж 8015/12 од 29.03.2012. године одбијена као неоснована жалба подносиоца захтева Инспектората за рад, Одељења инспекције у Врању за Пчињски управни округ, а решење Прекршајног суда у Врању Пр 5939/10 од 22.12.2011. године је потврђено.

Потом, из списка предмета се утврђује да је окривљена Ј.А. пресудом Основног суда у Врању К 26/13 од 30.08.2013. године на основу одредбе члана 355. тачка 1. тада важећег ЗКП ослобођена од оптужбе да је извршила кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ. Даље, из списка предмета се утврђује да је пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 3249/13 од 05.06.2014. године усвајањем жалбе Основног јавног тужиоца у Врању преиначена је пресуда

Основног суда у Врању К 26/13 од 30.08.2013. године (којом је окривљена Ј.А. на основу одредбе члана 355. тачка 1. тада важећег ЗКП ослобођена од оптужбе да је починила кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ), па је окривљена Ј.А. оглашена кривом да је извршила кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, за које јој је изречена условна осуда тако што је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се овако утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљена у року од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Такође, из списка предмета се утврђује да је пресудом Апелационог суда у Нишу КжЗ 34/14 од 19.11.2014. године одбијене као неосноване жалбе окривљене Ј.А. и њеног браниоца адвоката Љ.А. и пресуда Апелационог суда у Нишу Кж1 3249/13 од 05.06.2014. године је потврђена.

Према стању у списима, догађај описан у изреци решења Прекршајног суда у Врању Пр 5939/10 од 22.12.2011. године, као и у пресуди Апелационог суда у Нишу Кж1 3249/13 од 05.06.2014. године догодио се истог дана – 05.10.2009. године, у истом месту – Врању, при чему се догађај односи на исту радњу окривљене која није поступила по решењу Инспекције рада Пчињског округа број 380-117-00633/2009-04 од 05.10.2009. године којим је одложено решење о отказу уговора о раду број 938 од 21.09.2009. године и запослену З.Ј. није вратила на рад до доношења правноснажне одлуке суда.

Дакле, чињенични опис прекршаја који се односи на исту окривљену, на исти животни догађај који се десио у исто време, на истом месту и истоветној радњи окривљене, из које су накнадно наступиле последице ближе описане у диспозитиву оптужног акта јавног тужиоца.

Имајући у виду да је у конкретном случају истоветан чињенични опис прекршаја из члана 273. ст. 1. и 3. тачка 9. у вези члана 271. Закона о раду у односу на које је наступила апсолутна застарелост вођења прекршајног поступка, те је исти решењем Прекршајног суда у Врању Пр 5939/10 од 22.12.2011. године обустављен, те кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ за које је окривљена пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 3249/13 од 05.06.2014. године оглашена кривом, уз опис накнадно наступеле последице проистекле из истоветне радње окривљене, а која је потврђена пресудом Апелационог суда у Нишу КжЗ 34/14 од 19.11.2014. године, то је у конкретном случају побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона и то члана 4. став 1. ЗКП важећег у време доношења правноснажних пресуда и следствено томе битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП, на коју се основано истиче у захтевима за заштиту законитости браниоца окривљене.

Одредбом члана 4. став 1. ЗКП важећег у време доношења правноснажних пресуда прописано је да нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Правна сигурност у казненом праву, гарантована је и Уставом Републике Србије, који у члану 34. став 4. прописује да нико не може бити гоњен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен, или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен, нити судска одлука може бити измењена на штету окривљеног у поступку по ванредном правном леку, а истим забранама подлеже и вођење поступка за друго кажњиво дело.

Осим тога, и одредбом члана 4. Протокола 7 уз Европску конвенцију о заштити људских права и основних слобода прописано је да се никоме не може поново судити, нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе, за дело због ког је већ био правноснажно ослобођен или осуђен.

Имајући у виду цитиране законске, уставне и конвенцијске одредбе, те чињеницу да радње окривљене Ј.А. описане у изреци решења Прекршајног суда у Брању Пр 5939/10 од 22.12.2011. године и радње због којих је побијаним пресудама оглашена кривом представљају чињенично један исти догађај, то је Врховни касациони суд нашао да се у конкретном случају очигледно ради о правноснажно пресуђеној ствари.

Стога је Врховни касациони суд усвојио захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљене Ј.А. и преиначио побијане пресуде тако што је према окривљеној Ј.А. на основу одредбе члана 422. тачка 2. ЗКП одбио оптужбу да је извршила кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ.

Како је Врховни касациони суд на основу одредбе члана 422. тачка 2. ЗКП према окривљеној Ј.А. одбио оптужбу да је извршила кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, то је, сходно одредби члана 265. став 1. ЗКП, одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

Осим тога, како је Врховни касациони суд на основу одредбе члана 422. тачка 2. ЗКП према окривљеној Ј.А. одбио оптужбу да је извршила кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, то је на основу одредбе члана 258. став 3. ЗКП укинуо обавезу окривљене из правноснажне пресуде да Апотеци "В." на име имовинскоправног захтева исплати 100.000,00 динара у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења и упутио Апотеку "В." да имовинскоправни захтев може остваривати у парничном поступку.

Врховни касациони суд се у наводе захтева бранилаца окривљене којима се указује да је побијаним правноснажним пресудама повређен закон из члана 383. став 2. ЗКП, члана 438. став 1. тачка 11. ЗКП, члана 438. став 2. ЗКП и члана 439. тачка 1. ЗКП није упуштао, нашавши да су исти, с обзиром да је оптужба према окривљеној пресудом овога суда, а на основу одредбе члана 422. тачка 2. ЗКП одбијена, беспредметни.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2. ЗКП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Петковић-Милојковић,с.р.

Председник већа, судија
Драгиша Ђорђевић,с.р.